

Ján Volný

Člen
Rady Združenia
Euroregión Tatry

Zástupca mesta
Spišská Nová Ves

Vážení členovia Združenia,

Monitorovací výbor Fondu malých projektov schválil 16. júla 2024 v Prešove na spolufinancovanie projekty v rámci 1. výzvy na predkladanie malých projektov v prioritě 4: Spolupráca inštitúcií a obyvateľov pohraničia.

Takmer jeden milión eur pôjde do poľsko-slovenského pohraničia na projekty v oblasti turizmu. Koncom júna to v Rzeszówe schválil Výbor pre malé projekty v rámci Fondu malých projektov Programu Interreg Poľsko-Slovensko 2021 – 2027, ktorých správcou je Združenie Euroregión Karpaty. Zelenú dostalo zatiaľ 15 malých projektov, ktorých partnermi sú aj organizácie a inštitúcie z Prešovského kraja. Na slovenskej strane hranice sa tak prefinancuje vyše 500-tisíc eur.

Jedným zo schválených projektov je zámer Krajského múzea v Prešove s poľskými partnermi – Múzeum Okregowe v Novom Saczu a Múzeum Okregowe v Rzeszowe, ktorí chcú spoločne oživiť kráľovskú obchodnú cestu „Via regalis“.

Podporený bol tiež projekt mesta Veľký Šariš – Karpatské hrady – po stopách karpatských hradov a pevností. Zelenú dostal i projekt Spoznávajme Karpaty cestou z Bukowska do Zemplínskych Hámrov, kde žiadateľom je obec Zemplínske Hámre.

Realizovať sa bude i projekt mesta Bardejov: Z Bardejova do Jaroslavi – Po Karpatskej kupeckej ceste. Podporený bol i projekt obce Kapušany – Bohatier z Maglovca II. etapa, obce Fulianka – Vyhňa talentov pri Karpatskej kolibe a tiež projekt mesta Svidník: Interaktívne e-pohraničia.

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie (MIRRI) SR vyhlásilo prvú časť eurofondovej výzvy na podporu cyklo dopravy v objeme takmer 84 miliónov eur. V budúcom roku môže byť rozšírená až na 100 miliónov eur. Cieľom výzvy je podpora takých projektov, ktoré čo najviac prispievajú k výraznejšiemu využívaniu cyklistickej dopravy v rámci prepravy na území sídiel a medzi sídlami.

Verím, že realizáciou týchto projektových zámerov bude pohraničia atraktívne nielen pre turistov ale aj samotných obyvateľov.

Slávnostné podpísanie partnerskej zmluvy ohľadom výstavby IV. etapy Cesty okolo Tatier

Budúcnosť Programu Interreg Poľsko-Slovensko Rátame s Vaším hlasom!

Zdroj: <https://sk.plsk.eu/-/buducnost-programu-interreg-polsko-slovensko-ratame-s-vasim-hlasom->

Srdečne pozývame všetkých obyvateľov a zástupcov inštitúcií na účasť v konzultáciách o budúcom programe cezhraničnej spolupráce Interreg na poľsko-slovenskom pohraničí. Európske prostriedky pomohli doteraz vytvoriť v rámci Programu Interreg Poľsko – Slovensko viac ako 3000 km cezhraničných turistických chodníkov, obnoviť 480 infraštruktúrnych objektov alebo zmodernizovať takmer 200 km ciest.

Konzultácie organizuje Spoločný sekretariát Programu a ich cieľom je zhromaždiť Vaše názory a pripomienky na tému smerovania cezhraničnej spolupráce po roku 2027. Výsledky konzultácií poslúžia na vypracovanie nového programu Interreg. Konzultácií sa môžu zúčastniť nielen obyvatelia, ale aj všetci, ktorí majú záujem o rozvoj Poľsko - slovenského pohraničia. Pre zástupcov inštitúcií

pôsobiacich na pohraničí, predovšetkým doterajších žiadateľov a príjemcov Programu Interreg Poľsko – Slovensko, je určený [dotazník pre inštitúcie](#). Pre obyvateľov pohraničia, ktorí sa chcú podeliť o svoje názory na

súčasnú a budúcu cezhraničnú spoluprácu, je určený [Dotazník pre občanov](#). Rovnako Vás povzbudzujeme k zdieľaniu dotazníkov, aby sa čo najviac ľudí

mohlo vyjadriť a ovplyvniť budúcnosť Programu Interreg Poľsko – Slovensko po roku 2027. Dotazníky je možné vyplniť do konca augusta 2024. Vopred Vám srdečne ďakujeme za Váš čas a všetky názory! Zároveň prebieha prieskum pripravený v mene Európskej komisie, kde môžete odpovedať na tri otázky v súvislosti so zjednodušením nákladov (paušálnych nákladov), v čom vidíte výhody a výzvy ich využitia vo Vašom projekte a ako by sa mohli zmeniť pravidlá týkajúce sa zjednodušených možností nákladov, aby lepšie vyhovovali Vaším potrebám ako prijímateľom. Prieskum v angličtine nájdete na: <https://survey.alchemer.eu/.../383-Survey-Beneficiaries>.

Druhé Zasadnutie Výboru pre malé projekty v Prešove

Lívia Jakšová, riaditeľka Združenia EUT

Dňa 16. júla 2024 sa uskutočnilo druhé zasadnutie Výboru pre malé projekty Fondu malých projektov programu Interreg Poľsko - Slovensko 2021-2027 riadeného Prešovským samosprávnym krajom. Na stretnutí sa zúčastnili: Michał Stawarski - riaditeľ Európskeho zoskupenia územnej spolupráce

TATRY z o.o. ako člen výboru a Miloš Handák Vedúci odboru Fondu malých projektov ako zástupca člena komisie. Monitorovací výbor Fondu malých projektov schválil 16. júla 2024 v Prešove na spolufinancovanie projekty v rámci 1. výzvy na predkladanie malých projektov v prioritě 4: Spolupráca inštitúcií a obyvateľov pohraničia.

Zoznam schválených projektov je dostupný na našej webovej stránke v kategórii Cezhraničná spolupráca – Fond malých projektov. V tejto sekcii nájdete vždy aktuálne informácie týkajúce sa Fondu malých projektov.

Druhé Zasadnutie Výboru pre malé projekty v Poľsku

Lívia Jakšová, riaditeľka Združenia EUT

Dňa 26. júla 2024 sa v Cezhraničnom centre vzdelávania Euroregiónu „Tatry“ v Nowom Targu uskutočnilo II. zasadnutie Výboru pre malé projekty programu Interreg Poľsko – Slovensko 2021 -2027, vymenovaného EZUS-om Tatry, správcom Fondu malých projektov. Druhé zasadnutie Výboru pre malé projekty viedol predseda Zhromaždenia Európskeho zoskupenia územnej spolupráce TATRY, pán Štefan Bielák vo funkcii predsedu Výboru pre malé projekty, spolu s pánom Bogusławom Waksmundzkom, podpredsedom Zhromaždenia EZÚS TATRY. Stretnutia sa zúčastnili zástupcovia oprávnených inštitúcií z Poľska a Slovenska, o.i. pani Barbara Serbinowská z Ministerstva fondov a regionálneho rozvoja Poľskej republiky, pán Peter Balun z Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, pani Agnieszka Piwowarczyk-Bargiel zo Spoločného sekretariátu, pán Stanisław Pajor, z Maľopolského vojvodského úradu a pán Michał Stawarski, riaditeľ kancelárie Zväzku Euroregión „Tatry“. Počas zasadnutia pán Miloš Handák, vedúci oddelenia Fondu malých projektov, prezentoval stav realizácie projektu s názvom „Malé projekty – veľké efekty pod Tatrami“ programu Interreg Poľsko – Slovensko 2021-2027 ako aj poradovník malých projektov odporúčaných na financovanie. Na rokovaní Výboru pre malé projekty o.i. schválil na financovanie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja 17 malých projektov, ktoré boli podané v rámci prvej výzvy na predkladanie žiadosti v Priorite č. 3 Tvorivé a turisticky atraktívne pohraničia programu Interreg Poľsko-Slovensko 2021-2027. Zoznam malých projektov schválených na financovanie a zoznam malých projektov neschválených na financovanie z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov v alokácii pre I. výzvu na predkladanie žiadostí je uvedený na našej webovej stránke v kategórii Cezhraničná spolupráca – Fond malých projektov. Všetkým úspešným beneficiantom blahoželáme.

Zhrnutie informačného a workshopového stretnutia

Zväzok Euroregion „Tatry“, Nowy Targ

Dňa 3. júla 2024 sa v Paláciom múzeu - pobočke Tatranského múzea Dr. Tytusa Chaľubińskiego v Zakopanem uskutočnilo informačné a workshopové stretnutie týkajúce sa programu Interreg Poľsko – Slovensko 2021–2027, ktoré zorganizoval Regionálny kontaktný

bod v Maľopolskom vojvodstve. Cieľom stretnutia bolo poskytnúť kľúčové informácie týkajúce sa programu Interreg Poľsko Slovensko 2021 - 2027 (základné informácie, plánované výzvy a požiadavky na dostupnosť), ako aj predstaviť tému Fondu malých projektov spravovaného EZUS-om TATRY s r.o. (vrátane základných informácií, plánovaných výziev) a predstavenie mikroprojektov realizovaných v súlade s požiadavkami na dostupnosť v programe Interreg V-A Poľsko-Slovensko 2014-2020. Neskôr sa uskutočnil workshop s názvom: "Ako môžem efektívne zabezpečiť dostupnosť v mojom projekte?" Na stretnutí sa okrem iných zúčastnili: Agnieszka Puto z Európskeho zoskupenia územnej spolupráce TATRY s r.o., Dorota Leśniak, Agnieszka Widak a Grzegorz First z Maľopolského úradu Maľopolského

vojvodstva. Po obsahovej časti účastníci stretnutia navštívili zrekonštruované Palácové múzeum. Ďakujeme všetkým účastníkom a organizátorom za vydarené podujatie plné cenných informácií a inšpirácií.

Ďalší krok k realizácii IV. etapy Cesty okolo Tatier je za nami! Partnerská zmluva podpísaná!

<https://www.euwt-tatry.eu/sk/ialsi-krok-k-realizacii-iv-etapy.html>

Dňa 17.07.2024 v kaštieli Strážky poľskí a slovenskí partneri (EUWT TATRY, Mesto Spišská Belá, Miesto i Gminy Czarny Dunajec, Gmina Jabłonka, Gmina Łapsze Niżne, Obec Štrba) podpísali partnerskú zmluvu o realizácii projektu s názvom: "Historicko- kultúrno-prírodná cesta okolo Tatier - 4. etapa", ktorého realizácia bola schválená v júni tohto roku v rámci Programu Interreg Poľsko - Slovensko 2021 - 2027.

Hostí privítal pán Štefan Bielák – Predseda zhromaždenia EZÚS TATRY, pán Bogusław Waksmundzki - Podpredseda zhromaždenia EZÚS TATRY a pán Peter Zibura - primátor mesta Spišská Belá.

Partnerskú zmluvu podpísali zástupcovia:

- Európskeho zoskupenia územnej spolupráce TATRY s.r. o. (hlavný partner) – Riaditeľ Michał Stawarski,
- Mesta Spišská Belá (Hlavný cezhraničný partner) – primátor Peter Zibura,
- Miasta i Gminy Czarny Dunajec – primátor Marcin Ratułowski,
- Gmina Jabłonka – starosta Stanisław Kasprzak,
- Gmina Łapsze Niżne – starosta Jakub Jamróz,
- Obec Štrba – starosta Michal Sýkora.

Počas stretnutia Predseda Bielák predstavil doterajšie výsledky tohto projektu a rozsah investícií plánovaných na roky 2025-2026 v rámci štvrtej fázy projektu.

V rokoch 2014 až 2021 sa realizovali 3 etapy tejto investície spolufinancovanej z fondov EÚ určených na poľsko-slovenskú cezhraničnú spoluprácu. Výsledkom je, že Cesta okolo Tatier má už viac ako 170 km prevažne

asfaltových cyklotrás a využívajú ju nielen cyklisti, ale aj ďalší používatelia: korčuliari, peší turisti a v zime bežkári. Ročne po nej prejde približne 600 000 ľudí. Cesta okolo Tatier, vybavená oddychovými zónami a bezplatnými parkoviskami Park&ride, plná atrakcií a pamiatok, je ideálnym miestom pre voľnočasové aktivity pre rodiny s deťmi, seniorov a mladých aktívnych ľudí. Štvrtá etapa projektu sa zameriava na ďalšie skvalitnenie Cesty okolo Tatier ako cezhraničného produktu cestovného ruchu. Vďaka rozšíreniu cyklistickej infraštruktúry plánovanej v rámci projektu **vznikne na Slovensku a v Poľsku viac ako 14 km nových trás**, ktoré povedú na jedinečné miesta v pohraničnej oblasti a doplnia doteraz vybudované trasy ich prepojením do dlhých súvislých úsekov. Na slovenskej strane bude pokračovať výstavba hlavného úseku Cesty okolo Tatier vrátane: - úseku v Zdziari smerom do Monkovej doliny s dĺžkou 4,37 km, - výstavby nového úseku cyklotrasy Štrba - Važec a Štrba - Lučivná v celkovej dĺžke 3,02 km. Na poľskej strane sa vybuduje cyklotrasa spájajúca Oravu s hlavnou trasou Cesty okolo Tatier na úseku Chyžné – Jablonka v dĺžke 6,74 km. **Vznikne aj ďalšia infraštruktúra pre cyklistov. Historické budovy budú vďaka rekonštrukcii zachované a**

niektoré z nich získajú nové funkcie: - Viac ako 100-ročná železničná stanica v Czarnom Dunajci, ktorá sa nachádza hneď vedľa cyklotrasy

vybudovanej v roku 2015, bude zrekonštruovaná a upravená na servisné centrum pre návštevníkov cyklotrasy, - obnovená bude aj fasáda Ľudového domu v Nižných Lapšoch, v ktorom sa nachádza interaktívna prírodná expozícia pohraničia pripravená obcou Nižné Lapše v rámci druhej etapy projektu. **Používatelia cyklotrasy budú mať v obci Kacvín k dispozícii aj špeciálne oddychové zóny s drobnou architektúrou - cyklistickou dráhou a altánkom.** Plánuje sa aj propagácia Cesty okolo tatier ako cezhraničného turistického produktu (spoločná propagačná

kampaň na internete za účasti blogerov, vydanie cyklomapy, propagácia ponuky cykloturistiky v poľsko-slovenskom pohraničí v sociálnych médiách, prieskum a analýza turistického ruchu na Ceste okolo Tatier, študijná tlač pre blogerov a novinárov píšucich o cestovnom ruchu). **Celková hodnota projektu je viac ako 5 miliónov EUR, z toho spolufinancovanie z EÚ, ktoré projekt získal v rámci programu Interreg Poľsko-Slovensko 2021-2027, predstavuje takmer 4 milióny EUR.** Projekt sa bude realizovať v rokoch 2024-2026

v rámci Poľsko - slovenského partnerstva EZUS TATRY s piatimi samosprávami z poľsko-slovenského pohraničia: mestom Spišská Belá, mestom a obcou Czarny Dunajec, obcou Jablonka, obcou Nižné Lapše a obcou Štrba. Vďaka pohostinnosti vedenia kaštieľa mali účastníci možnosť navštíviť aj túto budovu, ktorá sa nachádza priamo na trase Cesty okolo Tatier, spoznať jej fascinujúcu históriu a bohatú zbierku diel významného slovenského maliara Ladislava Medňanského.

Odhalenie drevených monumentov v Tatrách

Lívia Jakšová, riaditeľka Združenia EUT

Dňa 20.07. sa v Starom Smokovci pri Prameni Kyselky konalo odhaľovanie troch drevených monumentov. Hlavným tvorcom drevených symbolov je Oto Rozložník, autor kníh o Vysokých Tatrách a bývalý horský sprievodca, ktorý spoločne s vedením mesta Vysoké Tatry a Združením Euroregión Tatry takto skráslili prostredie altánku. Prvým z nich bol Tatranský Anjel strážny, ktorého výtvarníkom je Ľubomír Tuželák, rodák z Červeného Kláštora. „Zvlášť tento Anjel má byť takým ochrancom Vysokých Tatier, o čom svedčí aj modlitba ktorá je na ňom uvedená“ doplnil Oto Rozložník. Monumenty Slnecnú lúka a Prameň zdravia pripravil autor v spolupráci s výtvarníkom Jánom Kredatusom, rodákom z

Malého Slavkova, ktorý sa venuje prevažne sakrálnym motívom. Jeho diela je možné obdivovať aj v miestnom kostole sv. Martina v obci Rakúsy alebo v Červenom Kláštore, kde je umiestnený monument Milovaný pltník, ktorý bol odhalený počas otvorenia pltníckej sezóny v Pieninách. „Veľmi sa teším, že pán Kredatus reprezentuje nielen svoje umenie, ale aj našu obec v okolí svojou umeleckou prácou a už teraz sa mi rodia v hlave ďalšie nápady, ktoré by sme mohli spoločne zrealizovať v našej obci“, dodala starostka obce Rakúsy, Monika Jurašková. Smokovecká kyselka je známa aj svojou dlhou históriou. Najstaršia písomná zmienka o prameňoch v Starom Smokovci pochádza už z roku 1764. Vodu zo Smokoveckej kyselky dokonca poznala aj Mária Terézia. V 18. storočí bola pravidelne dovážaná na chrbtach koňov a oslov až na kráľovský dvor do Viedne. Medzi pozvanými hosťami nechýbal primátor Vysokých Tatier

Jozef Štefaňák, ktorý poďakoval autorovi Otovi Rozložníkovi za kreatívne nápady a realizáciu tejto myšlienky. Pozvanie prijali aj bývalý primátor Vysokých Tatier Ján Mokoš, Mária Hadnagyová, riaditeľka VpS Vysoké Tatry, Lenka Potočná, riaditeľka Tatranskej informačnej

kancelárie a konateľ firmy TANAWA, pán Ulbricht. Požehnanie prameňa a monumentov vykonal kaplán František Janečko, pôsobiaci vo Vysokých Tatrách. Po vzývaní Božieho požehnania nad vodou sa sústredil pozornosť na ľudí. „Tým, ktorí z nej budú čerpať a piť i umývať sa v nej, nech je na zdravie a odstránenie každého utrpenia a choroby, na uzdravenie každej bolesti, na slávu teba jediného, v Trojici oslavovaného Boha.“ V závere Oto Rozložník poďakoval za podporu, posvätenie a hojnú účasť a pozval všetkých na malé občerstvenie, ktoré sa konalo priam na mieste pri prameni.

Stretnutie k príprave XXII. Slovensko-poľského hospodárskeho fóra

Zdroj: Mesto Vysoké Tatry

Dňa 30.07. 2024 sa uskutočnilo „online“ stretnutie k príprave a organizácii XXII. Slovensko-poľského hospodárskeho fóra. Stretnutia sa zúčastnili predstavitelia Veľvyslanectiev, Poľského Inštitútu, obchodných komôr, zástupca PSK a predseda Združenia EUT. „Je potrebné sa zamyslieť, či názov Hospodárske fórum nie je trochu zavádzajúce. Keďže fórum je stretnutie regiónov a regionálnych inštitúcií (štátnych, samosprávnych alebo súkromných) a týka sa otázok súvisiacich primárne s Poľsko-slovenským pohraničím. Z tohto hľadiska je to akcia, nesmierne dôležitá, ktorá má kľúčové miesto v štruktúre poľsko-slovenských vzťahov,

teda mali by sme sa viac k tomu regionálnemu a cezhraničnému rozmeru fóra hlásiť, aby sme nevytvárali určité falošné očakávania, t.z. nie je to primárne stretnutie biznisu, ktorý je do veľkej miery lokalizovaný do Bratislavy a Varšavy, je to predovšetkým Fórum regiónu“ uviedol Maciej Ruczaj, veľvyslanec PR v Bratislave. „Program tohtoročného fóra v Poprade by mal reflektovať regionálny rozmer, ktorý je výrazne dôležitý, je potrebné sa sústrediť na možnosti a príležitosti a samozrejme aj výzvy, ktoré cezhraničná spolupráca medzi Poľskom a Slovenskom poskytuje, taktiež pohľad regiónov (zmena názvu Poľsko – Slovenské regionálne fórum), čo by bolo takou pridanou hodnotou toho fóra“, doplnila Andrea Elscheková-Matisová, veľvyslankyňa SR vo Varšave. „Myšlienka na začiatku, keď sa rozbiehalo toto fórum bola reštartovať hospodárske aktivity v území, ale nie celkom sa to podarilo, nemá to byť celkom naša ambícia a preto ak sú tie aktivity hospodársko-ekonomické už v iných fórach, tak my sa zamerajme na to, čo je širšou platformou ako len samotná ekonomicko-hospodárska rovina a to je regionálny rozvoj v tom je hospodárstvo, podnikateľský priestor, doprava aj cestovný ruch. Jednou z dôležitých a diskutovaných tém na Slovensko-poľskom pohraničí je aj životné prostredie a smerovanie financií a projektových aktivít práve tohto sektoru či už ochrany ale aj ďalších aktivít“, upresnil Štefan Bielák, predseda EZUS TATRY, podpredseda PSK. V diskusii sa účastníci zhodli, že je potrebné viac pritiahnúť regióny, ambícia obchodných komôr v posledných rokoch je veľmi silná, ako naštartovať prihraničné regióny, tri vojvodstvá a dva samosprávne kraje a je to priestor, aby sa k tomu aktívne podujali.

NOVINY EUROREGIÓŇ TATRY

Vydáva Združenie Euroregión Tatry
Hradné námestie 30, 060 01 Kežmarok
Tel., fax: 00421 / 52 / 4523913
E-mail: info@euroregion-tatry.sk
www.euroregion-tatry.sk

Redakčná rada:
Lívia Jakšová - predseda
Ročník: IV. Číslo: 7
Periodicita: mesačník
Bezplatne určený pre členov
Združenia EUT

**SPOLOČNE POMÁHAME
KEŽMARSKÉMU CENTRU
VÔĽA ŽIŤ**

**CENA TOMBOLY JE 5 EUR. VÝŤAŽOK Z TOMBOLY PÔJDE
TAKTIEŽ DO ZBIERKY NA NÁKUP
DETSKÉHO REHABILITAČNÉHO PRÍSTROJA
MONTREN DUO 3.**

**TOMBOLU SI MÔŽETE ZAKÚPIŤ PRIAMO V ARÉNE KEŽMAROK POČAS
CELÉHO HOKEJOVÉHO AMATÉRSKEHO TURNAJA DO 19:30,
ALEBO AJ ONLINE CEZ INTERNET
CEZ FACEBOOK : MILAN GLEVAŇÁK ,ALEBO NA TEL.Č.: 0904381384,
ALEBO CEZ MILANGLEVANAK@GMAIL.COM.**

**LOSOVANIE TOMBOLY BUDE
NA MIESTE V NEDEĽU O 17:00
A BUDE SPRACOVANÁ
AJ ONLINE CEZ VIDEO-LIVE**

KEŽMAROK
MODERNÝ • DYNAMICKÝ • HISTORICKÝ

**PREŠOVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ**